

PLAN VAN AANPAK

Collectieve Verduurzaming Sparrenburg

Samenvatting

Projectplan voor de uitvoering en budgettering voor een collectief verduurzamingsproject voor de buurtbewoners van Sparrenburg

Plan van aanpak

Inhoud

1	Inleiding.....	2
2	Plan van Aanpak.....	3
3	Contact met buurtbewoners.....	5
4	Uitvoering van maatregelen	6
5	Budget	8
6	Planning.....	9
6.1	Detail planning fase 1	9
6.2	Detail planning fase 2	9
6.3	Detail planning fase 3	10
6.4	Detail planning fase 4 & 5	10

Plan van aanpak

1 Inleiding

De coöperatie Energiecentrale Sparrenburg hebben een project gestart om bewoners bijeen te brengen, hen te inspireren, stimuleren en ontzorgen bij het verduurzamen van de eigen woning en het treffen van concrete maatregelen in dat verband.

De buurt heeft verschillende (bouwjaar van woningen, aantal VVE's, leeftijd bewoners, aandeel koop-en huurwoningen, etc.).

De inzet is om buurbewoners samen te brengen bij het verduurzamen van hun woningen zodat ze hun ervaringen op dat terrein met elkaar kunnen delen en verder brengen.

De praktijkervaring en de verschillende lessen die daaruit getrokken kunnen worden willen we in Den Bosch graag samen beter gaan benutten om meer bewoners te bereiken en hen te helpen bij het verduurzamen van de eigen woning. Samen leren dus, over wat werkt en wat niet werkt bij een aanpak op buurtniveau.

Plan van aanpak

2 Plan van Aanpak

Voor het plan van aanpak is het project ingedeeld in 5 fases:

- Fase 1 Initiëren
- Fase 2 Verzamelen
- Fase 3 Informeren
- Fase 4 Realisatie
- Fase 5 Nazorg

Een detail planning is te vinden in hoofdstuk 6 Planning.

Voor het project zal eerst een infrastructuur worden geïnstalleerd op basis van onderzoek in kwartaal 4 van 2022. Dit is nodig om de verschillende fases van het project te ondersteunen met de juiste tools voor de betrokkenen bij het project.

Er zal een eerste analyse gedaan worden op basis van de kennis van de coöperatie en openbare data. Doel is om op termijn te komen tot een aantal clusters van hetzelfde type woningen en tot een inventarisatie van bij het bewonersinitiatief bekende buurtbewoners die een actieve rol willen spelen in de verschillende clusters. Op basis hiervan wordt bepaald welke woningen het beste als referentie gebruikt kunnen worden voor een bepaald cluster. De buurtambassadeurs in de wijk kunnen de buurt hierover informeren.

Drijvende kracht voor een wijkgerichte aanpak zijn de **energieambassadeurs** en de initiatiefnemers van deze wijkgerichte aanpak in onze buurt. Het zijn ervaringsdeskundigen, buurtbewoners die zelf actief zijn om de energieprestatie van hun woning te verbeteren en daar graag met hun burens over in gesprek gaan. Door hun inzet bij het ophalen en samen delen van ervaringen vormen de energieambassadeurs het gezicht in de buurt van een wijkgerichte aanpak. Hun inzet en verhalen zijn bovendien inspirerend voor de verdere versterking van de coöperatie en voor het werven van energiecoaches. Die coaches zijn specifiek opgeleid om individuele medebewoners te helpen bij het plannen van het verduurzamen van hun eigen woning. De **energiecoaches** kennen de resultaten van het onderzoek dat aan referentiewoningen in de wijk is uitgevoerd en zijn getraind die kennis in te zetten bij keukentafelgesprekken.

Per **referentiewoning** een nadere analyse (laten) uitvoeren van te nemen maatregelen en een indicatie van kosten en gerelateerde energiebesparingen. Al doende wordt zo op termijn een bibliotheek gebouwd met daarin de maatregelen voor een verduurzamingsaanpak van de meest voorkomende woningtypen in de buurt.

- Een en ander wordt opgevolgd door de aanvraag van een aantal offertes bij leveranciers waarmee in de buurt goede ervaringen zijn opgedaan. Zo mogelijk brengen de geselecteerde leveranciers een offerte uit, op basis van de referentiewoning, die in de komende maanden voor buurtbewoners van kracht is. Doel is een lijst samen te stellen met potentiële leveranciers die interesse en capaciteit hebben om offertes op te nemen.

Faciliteren (en trainen) van energieambassadeurs en de inzet van het buurtteam.

- De promotie van het bewonersinitiatief en van de energieambassadeurs als de belangrijkste dragers van het initiatief.
- Het ophalen en samen delen van ervaringen in relatie tot specifieke clusters van vergelijkbare woningen, van de maatregelen die daar in 2023 getroffen zijn/worden, en van de barrières die zich daarbij zouden kunnen voordoen.
- Het identificeren van aanvullende behoefte bij buurtbewoners aan kennis en informatie voor het treffen van maatregelen (aankomen voor **keukentafelgesprek**).

Promotie kunnen maken voor de verduurzamingsactie. Hierbij kun je denken aan:

- Foto's en filmpjes van de wijk
- Interview met buurtbewoner over energiebesparing

Plan van aanpak

- Quotes van lokale partner over de wijk
- Interessante weetjes over de wijk

Werven (en trainen) van energiecoaches en energieambassadeurs.

- Eenvoudig script per referentiewoning waarmee een energiecoach op pad kan voor een keukentafelgesprek bij buurtbewoners die daar belangstelling voor hebben.
- Energiecoach training heeft aandacht voor type maatregelen, overzicht subsidies, financieringsmogelijkheden en uitvoering/aanbesteding.

Proces & instrumentarium vastleggen voor bewonersreis.

- Wie een keukentafelgesprek heeft aangevraagd en waarom. [Via Econobis]
- Eenvoudig te registreren bij welke buurtbewoners langs de deur is gegaan of anderszins contact is gezocht. [Via Econobis]
- Om te registreren welke kansen er zijn voor het uitvoeren van welke maatregelen.
- Voor het aanvragen van offertes bij uitvoerders.
- Inrichten van Hoomdossier en Econobis en informatie op website.

Plan van aanpak

3 Contact met buurtbewoners

De coöperatie beschikt over een aanzet tot een team van energieambassadeurs voor het uitvoeren van activiteiten. Dit wordt weer versterkt d.m.v. de opgezette infrastructuur en tools op deze op te leiden.

De energiecoaches zijn nieuw voor de coöperatie.

Zo worden een aantal activiteiten georganiseerd:

- De organisatie van energiecafés of andere bewonersbijeenkomsten over het verduurzamen van de eigen woning. Tijdens de presentatie kunnen we dan:
  - Foto's en filmpjes van de wijk of bewoners laten zien
  - Terugkoppeling geven van voorbeeldopname/woningscan die is uitgevoerd door technisch specialist
  - Aanwezige bewoner interviewen/ verslag laten doen van voorbeeldopname
- De inzet van energieambassadeurs en buurtambassadeurs om, bijvoorbeeld via persoonlijke contacten, bekend te maken dat een afspraak met een energiecoach gemaakt kan worden.
- Huis-aan-huis flyereren bij clusters waarvoor een referentiewoning beschikbaar is en een afspraak met een energiecoach gemaakt kan worden.
- Huis-aan-huis aanbellen bij woningen die lijken op referentiewoning voor het aanbod een keukentafelgesprek aan te vragen.
- Keukentafelgesprek over de belangstelling voor het verduurzamen van de eigen woning, over de vragen van de bewoner in dat verband en de mogelijkheden van de woning op basis van het referentiemodel; opgehaald wordt of er concrete interesse is in uitvoeren van een maatregel [via uitvoerder, al dan niet in collectieve aanbesteding, of doe-het-zelf]

Plan van aanpak

4 Uitvoering van maatregelen

Er worden een aantal activiteiten gepland zoals:

- Inzet van energieambassadeurs en -coaches om bewonersvraag te bundelen en daarover af te stemmen met leveranciers
- Na bel ronde of inderdaad een offerte is aangevraagd of actie is genomen om zelf maatregelen uit te voeren.
- Opvolgingsbezoek na ontvangst offerte bij bewoners, om ze te ondersteunen in keuzeprocess.

De volgende maatregelen¹ zijn van toepassing:

- Spouwmuur-, vloer- en dakisolatie
- Isolerend glas
- Zonnepanelen / zonnecollectoren op het dak
- Warmtepomp of hybride ketel
- Zonneboiler
- Ventilatiesystemen
- Afgiftesystemen voor LT verwarming

Samenwerking met gemeente 's-Hertogenbosch

De coöperatie Energiecentrale Sparrenburg is onderzoeksbuurt in het kader van het gemeentelijk beleid voor de warmtetransitie de afgelopen twee jaar, en hebben vanuit die hoedanigheid ook samen geanalyseerd wat de alternatieve mogelijkheden zijn voor aardgas. Om goed voorbereid te zijn is er ook nog een verduurzaming van de woning in de buurt nodig.

De gemeente richt zich de komende tijd vooral op energiearmoede en de exploitatie van lokale warmtebronnen. Daarnaast bestaat het voornemen een platform te ontwikkelen voor het uitwisselen van kennis door bestaande (en nieuwe) Bossche bewonersinitiatieven zodat zij het wiel niet opnieuw hoeven uit te vinden. Er zal gezocht worden naar mogelijkheden om de lessen uit het onderhavige programma in dit gemeentelijk ontwikkelproces mee te nemen.

Er zal mede samengewerkt worden met steun van Energie Samen. Saskia Nieuwkoop is naar voren gedragen vanuit Energiecentrale Sparrenburg als buurtprocesbegeleider, om de initiatieven te ondersteunen bij de uitvoering van onze plannen. Naast ons initiatief zijn er nog 4 andere bewonersinitiatieven die zij gaat begeleiden goed in vinden. Haar inzet zal gemiddeld 16 uur per week zijn. Zij zal zich met name bezighouden met:

- Activeren en ondersteunen van de vijf bewonersinitiatieven
- Het stimuleren en ondersteunen bij de onderlinge samenwerking tussen de bewonersinitiatieven.
- De selectie van uitvoerende partijen met goede referenties om collectief verduurzamingsmaatregelen te kunnen aanbieden aan bewoners.
- Zorg dragen dat de opgedane lokale kennis en ervaring ter beschikking komt aan de Bossche initiatieven en Energie Samen.
- Monitoren van voortgang

Het voorstel is dat Energie Samen de buurtprocesbegeleider in dienst neemt. EnergieSamen zal haar ervaring vanuit verschillende wijkaanpakken en energiebesparen inbrengen en Saskia ondersteunen.

De coöperatie Energiecentrale Sparrenburg heeft als doel minimaal 36 verduurzamingsmaatregelen in de wijk te faciliteren

De coöperatie heeft onlangs het Hoomdossier en Econobis aangeschaft om hun energieambassadeurs

---

¹ Niet zijnde 'kleine' isolatiemaatregelen, zoals radiatorfolie, tochtstrippen, etc

Plan van aanpak

administratief te kunnen ondersteunen. Het idee is om daarin, naast de maatregelen die worden geadviseerd, ook de aangevraagde offertes systematisch te registreren. Energiecentrale Sparrenburg evalueert de eerste stappen aan het begin van de zomer. Daarbij wordt ook een mogelijke samenwerking meegenomen met de Kattenbosch, een aanpalende buurt in Rosmalen. Bij voldoende voortgang wordt het aantal buurten en dus het aantal te realiseren maatregelen verdubbeld.

Plan van aanpak

5 Budget

Voor de activiteiten is er een budget opgemaakt waarbij er een overzicht is van de kosten die gemaakt gaan worden. Dit overzicht is in de onderstaande tabel terug te vinden, hierin is tevens de subsidie vanuit de provincie en gemeente in meegenomen als dekking:

Activiteiten	Kosten (ex BTW)	Toelichting
		Euro 1.500 per referentiewoning en extra budget voor maatregelen catalogus
Detail analyse referentiewoningen	€ 12.000,00	
Communicatiemiddelen	€ 5.000,00	(flyers, referentiewoning, etc)
Buurtbijeenkomsten 5x	€ 1.250,00	
Bijeenkomsten Energieambassadeurs 10x	€ 3.000,00	
Trainingen Energiecoaches & Afsprakenmakers	€ 7.200,00	[totaal 12 personen]
Econobis	€ 2.609,00	2 jaar plus eenmalige kosten (1800)
Home dossier: Eenmalige inrichtingskosten inclusief beheerderstraining	€ 810,00	
Home dossier: Jaarlijkse licentiekosten	€ 1.620,00	2 jaar tot 900 dossiers
Bankkosten	€ 250,00	
Boekhouding	€ 360,00	
Website kosten	€ 195,00	
Onvoorzien 10%	€ 4.000,00	
Afsluiting project	€ 2.000,00	
Totaal	€ 40.294,00	
Budget Provincie	€ 10.000,00	
Budget Gemeente -s-Hertogenbosch	€ 30.000,00	
Totaal	€ 40.000,00	

In het budget moet er rekening gehouden worden met de BTW die er betaald en voorgefinancierd moet worden. Hiervoor is er een buffer nodig voor 3 maanden aangezien daarin de BTW/omzetbelasting moet worden gedaan.

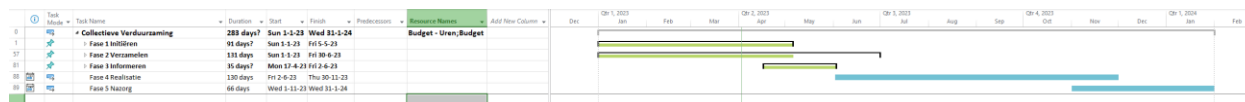
Plan van aanpak

6 Planning

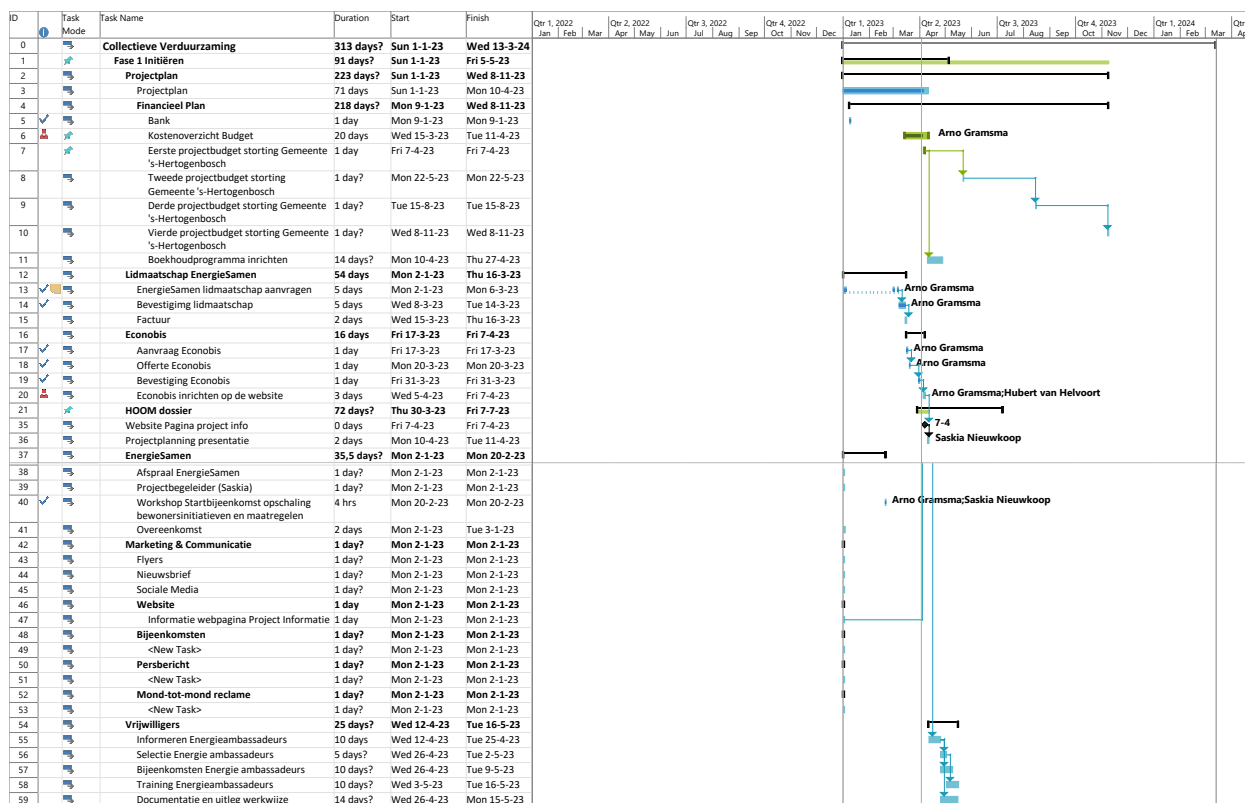
In Microsoft Project is een ruwe planning gemaakt waarin eerste de fases van het project zijn gepland, met daar onderliggend alle taken en sub taken.

Hierin kan de voortgang en effort worden bijgehouden.

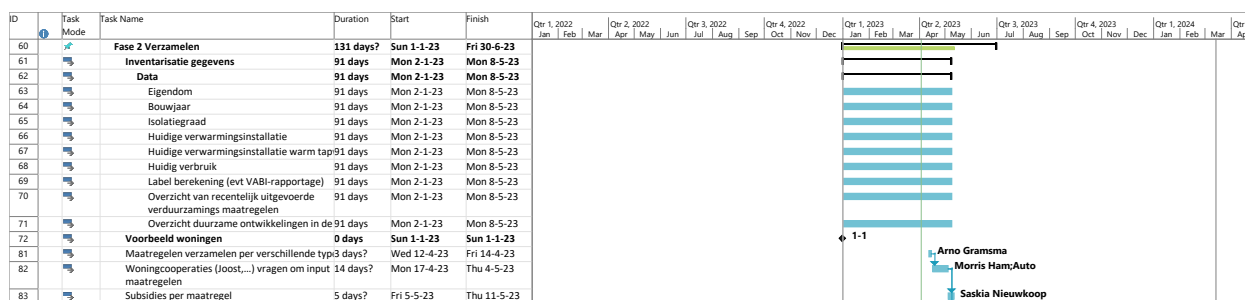
Hieronder vind je de ruwe planning met de verschillende fases:

6.1 Detail planning fase 1 Initiëren

6.2 Detail planning fase 2 Verzamelen

Plan van aanpak

6.3 Detail planning fase 3 Informeren

ID	Task Mode	Task Name	Duration	Start	Finish	Qtr 1, 2022	Qtr 2, 2022	Qtr 3, 2022	Qtr 4, 2022	Qtr 1, 2023	Qtr 2, 2023	Qtr 3, 2023	Qtr 4, 2023	Qtr 1, 2024	Qtr 2, 2024
84		Fase 3 Informeren	12 days?	Wed 26-4-23	Thu 11-5-23										
85		Buurtbewoners	5 days	Fri 5-5-23	Thu 11-5-23										
86		Concept bewonersbrief	3 days	Fri 5-5-23	Tue 9-5-23										
87		Verspreiding brief	2 days	Wed 10-5-23	Thu 11-5-23										
88		Energieambassadeurs & coaches	10 days?	Wed 26-4-23	Tue 9-5-23										
89		Woningisolatie,..... in de Sparrenburg - wat mag het kosten	5 days?	Wed 26-4-23	Tue 2-5-23										
90		Terugverdientijd per maatregel (met en zonder subsidie)	5 days?	Wed 26-4-23	Tue 2-5-23										
91		Kosten eenmalig	5 days?	Wed 3-5-23	Tue 9-5-23										
92		besparing jaarlijks	5 days?	Wed 3-5-23	Tue 9-5-23										

6.4 Detail planning fase 4 Realisatie & 5 Nazorg

ID	Task Mode	Task Name	Duration	Start	Finish	Qtr 1, 2022	Qtr 2, 2022	Qtr 3, 2022	Qtr 4, 2022	Qtr 1, 2023	Qtr 2, 2023	Qtr 3, 2023	Qtr 4, 2023	Qtr 1, 2024	Qtr 2, 2024
93		Fase 4 Realisatie	216 days?	Wed 10-5-23	Wed 6-3-24										
94		Buurtbewoners	72 days?	Wed 10-5-23	Thu 17-8-23										
95		Bewoners vb-woning melden zich aan	4 wks?	Wed 10-5-23	Tue 6-6-23										
96		Registratie van vb-woningen	2 wks?	Fri 26-5-23	Thu 8-6-23										
97		Maatregelen bespreken met bewoner (vb-w)	4 wks?	Fri 9-6-23	Thu 6-7-23										
98		Mogelijke maatregelen registreren	4 wks?	Fri 16-6-23	Thu 13-7-23										
99		Maatregelen groeperen	2 wks?	Fri 30-6-23	Thu 13-7-23										
100		Bewoners groeperen	2 wks?	Fri 14-7-23	Thu 27-7-23										
101		Representatieve woning bepalen + opnemen	2 wks?	Fri 28-7-23	Thu 10-8-23										
102		Representatieve woning: content voor Markt	1 wk?	Fri 11-8-23	Thu 17-8-23										
103		Bedrijven	58 days?	Fri 18-8-23	Tue 7-11-23										
104		Offerteverzoek maken	1 wk?	Fri 18-8-23	Thu 24-8-23										
105		Offerteverzoek verzenden	3 days?	Fri 25-8-23	Tue 29-8-23										
106		Offerteverzoeken nabellen	2 wks?	Wed 30-8-23	Tue 12-9-23										
107		Offertes beoordelen	2 wks?	Wed 13-9-23	Tue 26-9-23										
108		Offertes bespreken met coöperatie & bewoners	2 wks?	Wed 27-9-23	Tue 10-10-23										
109		Keuze voor bedrijf	2 wks?	Wed 11-10-23	Tue 24-10-23										
110		Bevestiging keuze en afwijzing verzenden	2 wks?	Wed 25-10-23	Tue 7-11-23										
111		Aanbod	20 days?	Wed 8-11-23	Tue 5-12-23										
112		Technisch Vormgeven aanbod	1 wk?	Wed 8-11-23	Tue 14-11-23										
113		Communicatief vormgeven aanbod	1 wk?	Wed 15-11-23	Tue 21-11-23										
114		Deur aan deur folderen met het aanbod	2 wks?	Wed 22-11-23	Tue 5-12-23										
115		Bewonersavond in de wijk	1 wk?	Wed 15-11-23	Tue 21-11-23										
116		Aanbod maatregel opschalen	1 wk?	Wed 22-11-23	Tue 28-11-23										
117		Persoonlijke offerte	89 days?	Fri 18-8-23	Wed 20-12-23										
118		Intekenen voor opname	2 wks?	Fri 18-8-23	Thu 31-8-23										
119		Klusteren	3 days?	Fri 18-8-23	Tue 22-8-23										
120		Opname door bedrijf	2 wks?	Fri 1-9-23	Thu 14-9-23										
121		Bedrijf stuurt offerte binnen 2 weken	2 wks?	Fri 15-9-23	Thu 28-9-23										
122		Offertes beoordelen	2 wks?	Fri 29-9-23	Thu 12-10-23										
123		Offerte met voorblad coöperatie naar klant	2 wks?	Fri 13-10-23	Thu 26-10-23										
124		Bewoner heeft offerte voor liggen (twee weken tot vier weken)	2 wks?	Fri 27-10-23	Thu 9-11-23										
125		Deadline intekening	2 wks?	Fri 10-11-23	Thu 23-11-23										
126		Vaststellen staffelkorting	2 wks?	Fri 24-11-23	Thu 7-12-23										
127		Verstrekken opdracht	1 wk?	Thu 14-12-23	Wed 20-12-23										
128		Uitvoering	25 days?	Thu 21-12-23	Wed 24-1-24										
129		Inplannen uitvoeringen	1 wk?	Thu 21-12-23	Wed 27-12-23										
130		Controle bij uitvoering	4 wks?	Thu 28-12-23	Wed 24-1-24										
131		Oplevering & afronding	30 days?	Thu 25-1-24	Wed 6-3-24										
132		Controle door oplevering	1 wk?	Thu 25-1-24	Wed 31-1-24										
133		Inplannen opleverpunten	1 wk?	Thu 1-2-24	Wed 7-2-24										
134		Uitvoeren opleverpunten	1 wk?	Thu 8-2-24	Wed 14-2-24										
135		Controle opleverpunten	1 wk?	Thu 15-2-24	Wed 21-2-24										
136		Facturen	1 wk?	Thu 22-2-24	Wed 28-2-24										
137		Garantieperiode	1 wk?	Thu 29-2-24	Wed 6-3-24										
138		Fase 5 Nazorg	5 days?	Thu 7-3-24	Wed 13-3-24										
139		Vier je successen	1 wk?	Thu 7-3-24	Wed 13-3-24										